

B&W-nota

programma : 3. Wonen en werken in Winterswijk
beleidsveld : 3.3 Duurzaamheid en milieu

onderwerp : Soortenmanagementplan-methodiek ten behoeve van aanvraag gebiedsgerichte omgevingsvergunning

voorstel : 1. De Soortenmanagementplan (SMP)-methodiek in te zetten voor Winterswijk en het traject tot het opstellen van een Soortenmanagementplan te starten.
2. Het ecologisch gebiedsgericht onderzoek uit te laten voeren dat nodig is voor het opstellen van het Soortenmanagementplan, inclusief de uitwerking van mitigatie-, compensatie- en monitoringsplannen.

besluit : - zie pagina 2.

<p>behandeld door: W. Susanna team: Duurzaamheid</p> <p>collegiaal overleg gepleegd met: B.H.A. Klein Nibbelink, H. Kamperman, C. Lurvink, M. Eggink van team: Duurzaamheid, Inkoop, Control</p> <p>teammanager: R. Klokgijters manager: H. Aarnink</p>	<p>openbaarheid:</p> <p>☐ openbaar (met uitgestelde publicatie) ☒ openbaar (directe publicatie) ☐ niet openbaar ☐ geheim (art. 87 Gemeentewet)</p> <p>kritische termijn voor besluitvorming:</p> <p>☒ nee ☐ ja, vanwege: ____</p>
<p>financiële consequenties:</p> <p>☐ Nee ☐ Ja, gedekt in de begroting ☒ Ja, niet gedekt in de begroting, dekking via: zie financiële paragraaf. ☐ Ja, anders: ____</p>	<p>portefeuillehouder: G.E. Visser</p>
<p>communicatie via:</p> <p>☐ persbericht ☐ anders, nl. ____ ☒ n.v.t</p>	<p>naar gemeenteraad:</p> <p>☐ nee ☒ ja, ter informatie ☐ ja, ter besluitvorming (via raadscommissie)</p>

Datum nota : 4 mei 2026
Zaaknummer : 2445172
Blad : 2/5

besluit

onderwerp: Soortenmanagementplan-methodiek ten behoeve van aanvraag gebiedsgerichte omgevingsvergunning

datum besluit door college B&W: 12 mei 2026

besluit:

1. De Soortenmanagementplan (SMP)-methodiek in te zetten voor Winterswijk en het traject tot het opstellen van een Soortenmanagementplan te starten.
 2. Het ecologisch gebiedsgericht onderzoek uit te laten voeren dat nodig is voor het opstellen van het Soortenmanagementplan, inclusief de uitwerking van mitigatie-, compensatie- en monitoringsplannen.
-

overwegingen college indien besluit afwijkend is van het ambtelijk voorstel:

paraaf secretaris:	
---------------------------	--

B&W-nota

Aanleiding:

Gemeente Winterswijk werkt aan de versnelling van de energietransitie, waaronder het isoleren en verduurzamen van de gebouwde omgeving. Tijdens deze werkzaamheden is bescherming van gebouwde soorten zoals de huismus, gierzwaluw, huiszwaluw en diverse vleermuissoorten wettelijk verplicht onder de Omgevingswet. Uitvoering van verduurzamings- en renovatiewerkzaamheden leidt steeds vaker tot vertraging omdat per project ecologisch onderzoek nodig is en dit seizoensafhankelijk, kostbaar en tijdrovend is. Een Soortenmanagementplan (SMP) biedt een oplossing: ecologisch onderzoek wordt vooraf op gemeentelijk niveau uitgevoerd, waarna een gebiedsgerichte omgevingsvergunning kan worden aangevraagd bij de provincie Gelderland. Daarmee vervalt de noodzaak voor afzonderlijk onderzoek per woning of project.

voorstel:

1. De Soortenmanagementplan (SMP)-methodiek in te zetten voor Winterswijk en het traject tot het opstellen van een Soortenmanagementplan te starten.
 2. Het ecologisch gebiedsgericht onderzoek uit te laten voeren dat nodig is voor het opstellen van het Soortenmanagementplan, inclusief de uitwerking van mitigatie-, compensatie- en monitoringsplannen.
-

beoogd effect:

1. Het verkrijgen van een gebiedsgerichte omgevingsvergunning in 2028, waardoor isolatieprojecten en bouwprojecten juridisch eenvoudiger kunnen worden uitgevoerd.
 2. Versnelling van de energietransitie, doordat afzonderlijk ecologisch onderzoek voor veel ingrepen niet langer nodig is.
 3. Verlaging van ecologische onderzoekskosten voor inwoners, organisaties en gemeentelijke projecten.
 4. Beter en structurele bescherming van gebouwde soorten.
-

argumenten:

1.1 Een gebiedsgericht SMP voorkomt vertraging in renovatie- en isolatieprojecten.

Individuele ecologische onderzoeken zijn seizoensgebonden en kunnen vertragingen veroorzaken die oplopen tot een jaar, met name bij onderzoeken naar vleermuizen. Door het onderzoek vooraf op gemeentelijk niveau uit te voeren, zijn de meeste projectgebonden onderzoeken niet meer nodig. Dit verkort de doorlooptijd aanzienlijk en voorkomt stagnatie in de uitvoering van renovatie- en isolatiemaatregelen.

1.2 Een SMP verlaagt de kosten voor inwoners, corporaties en gemeentelijke projecten.

Een individueel vleermuisonderzoek per woning is kostbaar en vaak duurder dan beschikbare isolatiesubsidies, waardoor verduurzaming financieel onaantrekkelijk wordt. Door kosten te bundelen binnen één gemeentelijk onderzoekstraject dalen de totale kosten per initiatiefnemer aanzienlijk, wat de financiële drempel voor isolatie en renovatie verlaagt.

1.3 Een SMP vereenvoudigt de vergunningverlening en maakt de informatieplicht uitvoerbaar.

Toetsing aan flora- en faunawetgeving is juridisch complex en vraagt specifieke ecologische en juridische kennis. Zonder SMP moet de provincie Gelderland per woning en per project afzonderlijk beoordelen of een vergunning flora- en fauna-activiteit nodig is en initiatiefnemers hierover actief informeren. Een SMP maakt dit proces overzichtelijker, vermindert administratieve lasten en ondersteunt de gemeente in het zorgvuldig en effectief uitvoeren van haar informatieplicht.

2.1 Door gebiedsgericht ecologisch onderzoek en vastgelegde mitigerende, compenserende en monitoringsmaatregelen in een SMP worden gebouwde soorten, zoals vleermuizen en vogels, beter en samenhangender beschermd.

Hiermee borgt de gemeente een zorgvuldige balans tussen verduurzaming van de gebouwde omgeving en de wettelijke verplichtingen voor soortenbescherming.

kanttekeningen:

1.1 Het buitengebied kent een te groot oppervlak en een hoge soortenrijkdom, waardoor een gebiedsgerichte inventarisatie binnen een haalbaar budget en tijdpad niet uitvoerbaar is. Voor inwoners en initiatiefnemers in het buitengebied blijft projectgebonden ecologisch onderzoek vereist.

Het Soortenmanagementplan omvat het gebiedsgericht ecologisch onderzoek van alle kernen met een bebouwde kom binnen de gemeente Winterswijk. Het gaat dan om het dorp Winterswijk en de kernen van Meddo, Woold, Kotten en Miste. De buurschappen Brinkheurne, Corle, Henxel, Huppel en Ratum zijn niet meegenomen omdat zij geen bebouwde kom hebben en de woningdichtheid onvoldoende is. Waar eerdere uitgangspunten uitgingen van een beperktere afbakening van uitsluitend het dorp Winterswijk en de kern van Meddo, biedt de provincie Gelderland inmiddels ruimte om ook de kernen Woold, Kotten en Miste te betrekken, mits het onderzoek proportioneel wordt ingericht.

2.1 De uitvoering is afhankelijk van voldoende beschikbaarheid van ecologische bureaus.

Een beperkt aantal bureaus beschikt over de specifieke deskundigheid die nodig is voor gebiedsgericht ecologisch onderzoek en de juridische onderbouwing daarvan.

financiën:

De raming van de kosten om te komen tot een SMP staan in het projectplan. De kosten worden gedekt uit een combinatie van:

- een subsidie van de provincie Gelderland waarvoor in maart 2026 een specifieke regeling is opgesteld voor gemeenten die een SMP willen opstellen;
- de SPUK Lokale Aanpak Isolatie (SPUK LAI) die kan worden ingezet voor maatregelen die woningisolatie ondersteunen, waaronder een gebiedsgericht ecologisch onderzoek. Dit is vergelijkbaar met de werkwijze in andere gemeenten.
- CDOKE-middelen voor onze eigen ecooloog.

Het SMP brengt doorlopende gemeentelijke verplichtingen met zich mee op het gebied van monitoring, handhaving en administratie gedurende de looptijd van tien jaar. Dit kan leiden tot een grotere capaciteitsvraag. Zo nodig wordt een apart voorstel aan het college voorgelegd.

communicatie:

- Interne communicatie richting team OPR, Vergunningen en Duurzaamheid en Inkoop.
- Externe communicatie richting Provincie Gelderland bij vooroverleg en subsidieaanvraag.
- Informatie voor inwoners en corporaties via gemeentelijke website en nieuwsbrieven zodra het SMP in uitvoering gaat.

betrokkenenparagraaf:

Er is afstemming in regionaal verband met de werkgroep Ecologie in de Energietransitie. Voor dit voorstel is er een overleg geweest met de gemeente Aalten. Ook is er overleg geweest met twee vrijwilligers die structureel en langdurig vleermuizenonderzoek doen. Andere externe partijen zijn in deze voorbereidende fase nog niet betrokken. Bij de uitvoering van het SMP-traject worden zij wél actief meegenomen. Het gaat daarbij onder meer om de Energietafel Winterswijk en om natuurorganisaties, die zich richten op biodiversiteit en soortenbescherming.

relatie met andere besluitvorming/projecten/beleid:

Dit voorstel hangt samen met:

- de energietransitie Winterswijk, waarin het versnellen van isolatie en verduurzaming een centrale opgave is.
- de particuliere isolatieopgave, die nu vaak wordt vertraagd door ecologisch onderzoek en met een SMP eenvoudiger uitvoerbaar wordt.
- de Omgevingswet, doordat het SMP helpt bij het uitvoeren van de gemeentelijke informatieplicht en de beoordeling van flora- en faunavraagstukken.

vervolg:

Na positieve besluitvorming wordt het traject tot het opstellen van een Soortenmanagementplan gestart. Dit zal een Europese aanbestedingsprocedure zijn.

Datum nota : 4 mei 2026
Zaaknummer : 2445172
Blad : 5/5

bijlagen:

<i>Omschrijving</i>	<i>Openbaar</i>	<i>Toelichting</i>
1. Projectplan om te komen tot een SMP	nee	Intern werkdocument met ramingen